

לשמוע קול תורה – מצווה בפרשה

פרשת בחקתי

מעשר בהמה

בסיומה של פרשתנו מופיעות כמה וכמה מצוות הקשורות למשכן, ובהן מצוות מעשר בהמה:

וְכָל מַעֲשֵׂר בָקָר וְצֹאן כָּל אֲשֶׁר יַעֲבֹר תַּחַת הַשֶּׁבֶט הָעֲשִׂירִי יִהְיֶה קֹדֶשׁ לַה' (ויקרא כז, לב).

רש"י מפרש:

יִהְיֶה קֹדֶשׁ – ליקרב למזבח דמו ואמוריו, והבשר נאכל לבעלים, שהרי לא נמנה עם שאר מתנות כהונה, ולא מצינו שיהא ניתן לכהנים.

בניגוד לשאר המצוות בפרשה, העוסקות בדיני ערכים וחרמים הקשורים כולם לתרומה למשכן או למתנת כהונה, במצוות מעשר בהמה יש להביא בהמה אחת אל המקדש ולהקריבה לקורבן שלמים – שאת רוב בשרו אוכלים בעל הקורבן ובני משפחתו.

כל המצוות המנויות בפרשה אינן נוהגות בזמן הזה, ומצוות מעשר בהמה לא תהיה מעשית לרובנו גם כשייבנה המקדש, משום שאיננו מגדלים בקר וצאן. ואולם בזכות ביאורו של בעל החינוך יש לכולנו חלק במצווה זו גם בימינו, ואלה דבריו:

משרשי המצוה, שהאל ברוך הוא בחר בעם ישראל וחפץ למען צדקו להיות כולם עוסקי תורתו ויודעי שמו, ובחכמתו משכם במצוה זו למען ילמדו יקחו מוסר, כי יודע א-להים שרוב בני אדם נמשכים אחר החומר הפחות, בשגם הוא בשר, ולא יתנו נפשם בעמל התורה ובעסקה תמיד. על כן סיבב בתבונתו ונתן להם מקום שידעו הכל דברי תורתו על כל פנים, שאין ספק כי כל אדם נמשך לקבוע דירתו במקום שממונו שם. ולכן בהעלות כל איש מעשר כל בקר וצאן שלו שנה שנה במקום שעסק החכמה והתורה שם והיא ירושלים, ששם הסנהדרין יודעי דעת ומביני מדע, וכמו כן נעלה לשם מעשר תבואתנו בארבע שני השמיטה, כמו שידוע שמעשר שני נאכל שם, וכן נטע רבעי שנאכל שם, על כל פנים או ילך שם בעל הממון עצמו ללמוד תורה, או ישלח לשם אחד מבניו שילמד שם ויהיה ניזון באותן פירות (ספר החינוך, בחקותי, מצווה שס).

המצווה מאירה באור יקרות עד כמה חשוב וחיוני לארגן כינוסי תורה המזכים את הציבור הרחב לבוא ולהתחבר לתורה – שכן לימוד התורה אינו מיועד לתלמידי חכמים בלבד אלא לכל משפחה ומשפחה בישראל.

בדרך של הפצת התורה אנו זוכים לקיים בימינו את תכליתה של מצוות מעשר בהמה.

שאל דוד בוצ'קו